

Az ELTE TTK Biológia Doktori Iskola Működési Szabályzata

1.§

Általános rendelkezések

- (1) Az ELTE TTK Biológia Doktori Iskola (a továbbiakban BDI) az egyetem Biológiai Intézetében, a MAB jóváhagyásával működő, olyan funkcionális oktatási szervezeti egység, melyben a biológiai tudományok tudományág keretében a PhD tudományos fokozat elnyerésére irányuló szervezett reguláris, vagy egyéni képzés folyik.
- (2) Jelen szabályzat a vonatkozó hatályos törvények és más jogszabályok, valamint az ELTE Doktori Szabályzata (a továbbiakban EDSz,)-és annak a TTK-ra vonatkozó melléklete (a továbbiakban KDSz) figyelembe vételével készült. Elsősorban azokat a szabályozásokat tartalmazza, melyek egyes kérdésekre vonatkozóan, az említett rendelkezések keretein belül, azoknál részletesebbek, illetve egyediek. Jelen szabályzatban nem említett esetekben az EDSz, illetve a KDSz vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (3) A szabályzatot az Egyetemi Doktori Tanács (a továbbiakban EDT) a Természettudományi Doktori Tanács (a továbbiakban TDT) véleménye alapján hagyja jóvá.

2. §

A BDI vezetése

- (1) A BDI Vezetőjével kapcsolatos előírásokat az EDSz 15. §. (1)-(4), valamint a KDSz 3§ (1) bekezdései tartalmazzák.
- (2) A BDI Tanácsa a BDI törzstagjai közül, aláírási joggal is felruházott állandó helyettest választ, aki a BDI Vezetőjének akadályoztatása esetében az iskolát képviseli.
- (3) A BDI Vezetőjének javaslatára a BDI Tanácsa az állandó helyettest megbízhatja egyes szervezési feladatokkal (pl. nemzetközi ügyek).

3. §

A BDI Tanácsa

- (1) A BDI Tanácsa (a továbbiakban BDIT) a BDI Vezetőjének munkáját segítő, rendszeresen ülésező testület. Tagjai: a BDI Vezetője, aki egyben a Tanács elnöke, továbbá a doktori programok vezetői. További tagjait a BDI törzstagjai maguk közül választják titkos szavazással.
- (2) A választott tagok aránya a BDIT-ben legfeljebb az összes tag 1/3-a lehet, akik közül legalább 2 külső tag, nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az ELTE-vel. A választott tagok esetében figyelembe kell venni, hogy a különböző szakterületeket összefogó programoknál lehetőleg valamennyi résztvevő tanszéknek, valamint a szakterületen külső intézetben dolgozó kutatóknak is legyen törzstag képviselője a Tanácsban.
- (3) A BDIT választhat titkárt, aki a BDI napi működésével kapcsolatos adminisztratív és szervezési feladatok megoldásában segíti a BDI Vezetőjét és a BDIT-t.

- (4) A Tanácsnak tanácskozási jogú tagja a BDI korábbi Vezetője, valamint egy, a BDI doktori képzésében részt vevő hallgató.
- (5) A Tanács tagjainak megbízatása a BDI Vezetőjének megbízatásával azonos időre szól.
- (6) A Tanács tagjait a TDT bízza meg, illetve menti fel.
- (7) A Tanács feladatait, működésének szabályait az EDSz, ill. a KDSz vonatkozó pontjai írják elő.

4. §

A BDI programjai, programvezetők

- (1) A BDI oktatók és hallgatók munkájukat az alábbi doktori programok keretében végzi, amelyek részleteit a BDI Képzési Terve (1. melléklet) tartalmazza:
  1. Ökológia és evolúció
  2. Etológia
  3. Immunológia
  4. Kísérletes növénybiológia
  5. Genetika
  6. Molekuláris sejt- és neurobiológia
  7. Idegtudomány és humánbiológia
  8. Szerkezeti biokémia
  9. Zootaxonómia, állatökológia, hidrobiológia
- (2) A BDI programvezetőit a BDI Vezetőjének javaslatára a TDT bízza meg és menti fel. A programvezetők felelősek a programok keretében folyó oktatás és kutatás minőségbiztosításáért.
- (3) A BDI Vezetőjének javaslatára a programtanács a tanácstagok közül, aláírási joggal is felruházott állandó helyettest választhat, aki a program vezetőjének akadályoztatása esetében a programot képviseli.
- (4) A programvezető szervezi a programban részt vevő hallgatók éves beszámolóját, biztosítja annak lebonyolítását.
- (5) A programvezetők megszervezik és lebonyolítják a felvételi vizsgákat, melyeket a BDI Vezetője felügyel és ellenőriz.
- (6) A a dönt a programvezető által javasolt legalább három tagú programtanács létrehozásáról, mely legfeljebb a BDI Vezetőjének megbízásával megegyező időtartamra választható. A programtanács tagjai közül egy nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az ELTE-vel.

5. §

A BDI oktatói és témavezetői

- (1) A BDI oktatói és témavezetői azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket a BDI Vezetőjének javaslatára a Tanács alkalmasnak tart oktatói és témavezetői feladatok ellátására. A részletes szabályokat a BDI Minőségbiztosítási Terve (2. melléklet) tartalmazza.

6. § A doktori képzés

- (1) A doktori képzés szabályait, beleértve a jelentkezésre, a felvételre, a hallgatói jogviszonyra, a témaváltoztatásra, a tanulmányi idő megszakítására, a külföldi részképzésre, a képzési tervre, a tanulmányi tervre, a beiratkozásra vonatkozó előírásokat az EDSz 23.-56. §-ai, valamint a KDSz 6.-8. §-ai tartalmazzák.
- (2) Az egyéni képzésre (részidejű levelező tagozatos egyéni képzés) való felvételtől a TDT dönt. A hallgatói jogviszony hosszáról, amely legalább két szemeszter időtartamú, a BDI javaslata alapján a TDT dönt. Az egyéni képzésű doktorandusz is 240 kreditpontot köteles szerezni. A BDIT javasolhatja az egyéni képzésű doktorandusz szakmai teljesítményének kreditekkel való elismerését. Ily módon a doktorandusz felmentést kaphat a tanulmányi kreditek 50%-ának megszerzése alól. A mentesség megadását a BDI Tanácsa javasolja és a TDT hagyja jóvá.
- (3) A doktori képzésben való részvétel nélküli fokozatszerzés (egyéni doktori felkészülés) kivételes lehetőség a doktori fokozat megszerzésére. A jelentkező komplex vizsgára bocsátását a BDI Tanácsa javaslatára a TDT engedélyezheti. A jelentkező kutatói és oktatói teljesítményről a BDIT által kijelölt törzstag habitusvizsgálatot végez. A habitusvizsgálat eredményét a BDI Vezetője a TDT elé terjeszti. Figyelembe kell venni, hogy a képzésben való részvétel nélküli fokozatszerzés rendkívüli esetet jelent, az engedélyezés szakmai követelményei jelentősen meghaladják a képzésben részt vett jelentkezőkkel szemben támasztott követelményeket (ld. BDI Minőségbiztosítási Terve).

7. § A kreditek megszerzésének rendje

- (1) A doktori képzés időtartama (8 szemeszter; 4 év) alatt a doktorandusznak 240 kreditet kell szereznie. Krediteket kurzusokon való részvétellel (32 tanulmányi kredit), kutatómunkával (196-208 kutatási kredit) és oktatási tevékenységgel (0-12 kredit) lehet szerezni. Oktatási tevékenységként elszámolható a Biológiai Intézetben végzett laboratóriumi vagy szemináriumi gyakorlatvezetés (a programvezető által megszabott, maximálisan a kurzus kreditszámának megfelelő kredittel), a komplex szigorlat teljesítése után alapszakos szakdolgozat témavezetése (1 kredit/félév), mesterszakos diplomadolgozat (társ)témavezetése (2 kredit/félév), és más olyan oktatással kapcsolatos feladat (pl. TDK témavezetés, szakdolgozat vagy diplomamunka bírálata), amit az adott program és érintett intézeti tanszék vezetője igazol (maximálisan 2 kredit/félév).
- (2) A kétlépcsős képzés első négy félévében összesen 32 tanulmányi kreditet kell szerezni úgy, hogy szemeszterenként átlagosan 2-2 tárgyat kell teljesíteni. Heti 1 kontaktóra, a vizsgára való felkészüléssel együtt 2 kredittel egyenértékű, amennyiben a hallgató sikeres vizsgát tesz. A kurzusok teljesítését a tárgy oktatója ötfokozatú skálán értékeli és a NEPTUN rendszerben igazolja.
- (3) Kutatómunkával legalább 196-et kreditet kell szerezni, amennyiben a hallgató 12 oktatási kreditet teljesít. Ha nem, vagy részben végez oktatást, a kutatási kreditszámot kell 208-ra kiegészíteni. A kutatási tevékenységet a témavezető

háromfokozatú skálán (kiválóan megfelelt – megfelelt – nem felelt meg) értékeli. A kreditek teljesítését a NEPTUN rendszerben a témavezető igazolja. Az „Irányított kutatómunka” című tárgy keretén belül az 1.-4. szemeszterben 25, az 5.-6. szemeszterben 30, a 7.-8. szemeszterben pedig 18-24 kreditet (függően az oktatási kreditek számától) ajánlott szerezni félévenként. Egy lehetséges egyenletes eloszlást az alábbi táblázat mutat be (maximális oktatási kredittel számolva). A tanulmányi kreditek az 1.-4. szemeszterekben (sz.) 4-20 kredit között változhatnak.

kredit	1. sz.	2. sz.	3. sz.	4. sz.	5. sz.	6. sz.	7. sz.	8. sz.	összkredit
tanulmányi	8	8	8	8	0	0	0	0	32
oktatási			2	2	2	2	2	2	12
kutatási	25	25	25	25	30	30	18	18	196

- (4) A képzés első két évében, a félév érvényességéhez szemeszterenként legalább 4 tanulmányi és 15 kutatási kreditet kell teljesítenie a hallgatónak. Ha a félévet ennél alacsonyabb kredittel teljesíti a hallgató, akkor a következő félévre vonatkozóan automatikusan átsorolódik költségtérítéses képzésbe. Indokolt esetben (például külföldi tanulmányút) ez alól a szabály alól, a témavezető javaslata alapján a programvezető felmentést adhat.
- (5) A doktorandusz áthallgatással más doktori iskolában is szerezhet tanulmányi krediteket. Az áthallgatásról a témavezető véleményének meghallgatásával a programtanács dönt.
- (6) Kutatási és tanulmányi krediteket más, hazai vagy külföldi intézményben teljesített részképzéssel is szerezhet a doktorandusz. A részképzés munkaprogramját, a témavezető és a programvezető javaslata alapján, a BDI Tanácsa hagyja jóvá.
- (7) A doktori iskolán kívüli áthallgatással, részképzéssel és előzetes teljesítmény beszámításával szerezhető tanulmányi kreditek száma összesen nem lehet több, mint az összesen megszerzendő tanulmányi kreditek 30%-a.
- (8) Külföldi részképzés esetén a teljesített tárgyakból elért érdemjegyek átszámítását az ECTS grade-nek megfelelően kell elvégezni. (ECTS grade: A, B, C, D, E; magyar érdemjegy: 5, 4, 3, 2, 1).

8. § A komplex vizsga

- (1) A negyedik félév végén a doktorandusznak komplex vizsgát kell tennie, aminek teljesítése egyúttal a képzés második szakaszába történő lépésnek a feltétele. A vizsgára jelentkezés feltétele 32 tanulmányi és 86–90 kutatási kredit megléte. A vizsgára való felkészülés része egy 9 000–12 000 (szóközökkel, hivatkozási lista nélkül) karakterszámú írásos beszámoló elkészítése, amely összefoglalja a doktorandusz első két évben elért kutatási eredményeit és vázolja a következő két év kutatási terveit. Ezt a dokumentumot a vizsga időpontja előtt két héttel a témavezető jóváhagyásával az elnök és a programvezető részére kell elküldeni.

- (2) A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság három, tudományos fokozattal rendelkező tagból áll, melyek közül legalább egy nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az ELTE-vel. A vizsgabizottság elnöke az ELTE egyetemi tanára, professor emeritusa, kutatóprofesszora vagy habilitált egyetemi docense lehet, tagjai csak tudományos fokozattal rendelkező személyek lehetnek. A komplex vizsga preferált nyelve az angol.
- (3) A komplex vizsga két részből áll. Az elméleti részben egy főtárgyból és egy melléktárgyból vizsgázzik a doktorandusz. A vizsgatárgyak listáját a BDI Képzési Terve (1. melléklet) tartalmazza. A második részben a hallgató 15 perces szabad előadásban számol be az első négy félévben végzett kutatási munkáról és bemutatja a doktori képzés második szakaszára tervezett kutatási munkát, valamint a publikációk ütemezését. A beszámolót 15 perces vita követi.
- (4) A komplex vizsga elméleti részében a vizsgázó teljesítményét a vizsgabizottság tárgyanként értékeli, és ez alapján a vizsgát tárgyanként és összességében is kétfokozatú skálán – megfelelt, nem felelt meg – minősíti. Ha a vizsgázó a komplex vizsga elméleti tárgyai közül valamelyikre nem megfelelt minősítést kap, akkor e tárgyból ugyanabban a vizsgaidőszakban az utóvizsgára kijelölt napon utóvizsgát tehet. A komplex vizsga második részét a bizottság összességében kétfokozatú skálán – megfelelt, nem felelt meg – értékeli. Nem felelt meg értékelés esetében ismétlésre nincs lehetőség, a hallgatói jogviszony megszűnik. A 2019-től beiratkozott doktoranduszok esetében a komplex vizsga elméleti részében a vizsgák értékelésének módját és az értékelés alapján a doktori fokozat minősítésébe beszámított eredményét a doktori iskola határozza meg az alábbiak szerint. A fő- ill. melléktantárgyat 2:1 arányban veszi figyelembe 4-es skálán (summa cum laude, cum laude, rite, insufficiente).
- (5) A komplex vizsgáról jegyzőkönyv készül.

9 § Minőségbiztosítás

- (1) A minőségbiztosítás egyetemi szintű szabályait az EDSz 21. és 22. §-ai szabályozzák. A BDI Minőségbiztosítási Terve a 2. mellékletben található.

10. § Az idegen nyelv ismerete

- (1) A KDSz 10. §-ának felhatalmazásával a BDI a biológia műveléséhez szükséges első idegen nyelvként kötelező jelleggel az angolt jelöli meg.

11.§ A BDI gazdálkodása

- (1) A BDI költségvetés felosztását a BDI Vezető előterjesztésében a Tanács hagyja jóvá.
- (2) A BDI bevételei a kari költségvetés szerint előirányzott összegből és egyéb (pl. pályázati) bevételekből áll.

- (3) A költségvetés biztosította keretből a BDI Vezető – a Tanács jóváhagyásával – előre nem látható kiadásokra tartalékot képezhet.
- (4) A pénzeszközök felügyeletének jogát a BDI Vezető gyakorolja. Tartós távolléte esetén ezen jogot a helyettese gyakorolja.
- (5) A BDI költségvetésének szabályszerű végrehajtásáért a BDI Vezető felelős.
- (6) A BDI bevételeiből közös használatra beszerzett eszközöket a BDIT által kijelölt felelős szervezeti egység (Tanszék, Biológiai Intézet, Kari Műszercentrum) állományában kell elhelyezni. A műszerek használatának szabályait, a működési költségek fedezésének módját a Tanács dolgozza ki.

12.§

A BDI adminisztrációja

- (1) A felvételi jelentkezési anyagokat elektronikusan kell benyújtani a kar Doktori, Habilitációs és Nemzetközi Ügyek csoportjához (a továbbiakban Doktori Csoport). A felvételi vizsga helyét és időpontját a BDI programtanácsok határozzák meg, majd erről kiértékelik a jelentkezőket. A felvételi vizsgák helyéről és időpontjáról annak kitűzésekor a Doktori Csoportot is értesíteni kell.
- (2) A doktoranduszok kérelmeit hatáskörtől függetlenül (elbírálásra, vagy elbírálás után irattárolásra, nyilvántartásba vételre) a Doktori Csoporthoz kell továbbítani.
- (3) A BDI Vezetője, vagy egy általa megbízott személy (titkár) feladata:
  - a) a Tanács üléseiről jegyzőkönyvet készít, amit 1 héten belül megküld a TDT elnökének, valamint a Tanács tagjainak,
  - b) a BDI oktatási programjainak szemeszterenkénti tanrendjét, a Programvezetők javaslatára, a BDI Vezető jóváhagyásával összeállítja és közzéteszi,
  - c) részt vesz a különböző jelentések, statisztikák, pályázatok, stb. elkészítésében.
- (4) A BDI az adminisztratív feladatok elvégzésére – a BDI Vezető és a titkár munkájának technikai segítésére – ügyintézőt kérhet fel.
- (5) Az ügyintéző:
  - a) adminisztratív segítséget nyújt a BDI Vezetőjének és titkárának,
  - b) nyilvántartja a BDI pénzeszközeinek felhasználását.

13.§

Záró rendelkezés

A BDI jelen szabályzatát a Tanács megvitatta és fenti formájában elfogadta. A szabályzat EDT a TDT véleménye alapján hozott döntésének napján lép hatályba. A Természettudományi Doktori Tanács elfogadta a 2021. márc. 5-i ülésén.

Mellékletek:

1. A BDI Képzési Terve
2. A BDI Minőségbiztosítási Terve

Jóváhagyva az Egyetemi Doktori Tanács 2021. március 19-i ülésén.